

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De postulando. Titulus XXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

De postulando.
Titulus XXVII.
S V M M A R I A.

- 1 Postulare quid sit.
- 2 Postulare quilibet potest.
- 3 Postulare prohibitorum tres sunt ordines, quidam in totum postulare prohibentur.
- 4 Quibusdam pro aliis ne postulent prohibetur.
- 5 Quibusdam non in totum denegatur postulandi facultas, sed ne pro omnibus postulent.
- 6 Sacerdotibus indifferenter prohibetur postulatio.
- 7 Diaconi, subdiaconi, etiam sine titulo promoti, & clerici in minoribus ordinibus constituti si stipendii ecclesiasticis sustentantur, coram iudice seculari advocati in secularibus negotiis fieri prohibentur.
- 8 Secus in causis ecclesiasticis.
- 9 Clerici contra ecclesiam, à qua beneficium obtinet, pro extraneis advocati poena.
- 10 Clerici omnes indistincte in foro ecclesiastico advocati & procuratores esse possunt.
- 11 Monachi & Canonici regulares non possunt esse advocati.

IN pactione, transactione, tractatu & discussione litiu, vocati ad iudicia solent ubi querere & adhibere advocatos, ideo compilator ante tractatum de iudiciis præmittit de postulando. Postulare est desiderium suum, vel amici sui, apud eum, qui iurisdictioni præest proponere, vel alterius desiderio contradicere, l. 1. §. postulare ff. hoc tit. Gail. obs. 43. lib. 1. Quilibet postulare potest, nisi prohibeatur tam ingenuus, quàm libertus, l. 2. hoc tit. literatus, & illiteratus, dummodo habeant experientiam causarum ex consuetudine, l. pen. C. de iud. l. 1. §. postulare & ibi glos. in verbo exponere ff. hoc tit. verum illiteratus inter advocatos non numeratur.

l. nemini §. iubemus §. nec de catero C. de advoc. divers. iud. l. 1. §. advoc. ff. de var. & extraord. cognis.

Prohibitorum tres sunt ordines, c. in factis §. nam vt pramissimus 3. qu. 7. l. 1. ff. hoc tit. quidam in totum postulare prohibentur, vt minor annis decem & septem, qui eos non in totum complevit: §. fin. in fine Inst. quibus ex caus. manumittere non licet l. 1. §. initium autem ff. hoc tit. surdus qui omnino non audit, quia decretum prætoris exaudire non potest; d. l. 1. §. propter casum c. infames §. nam vt pramissimus 3. quest. 7. quibus iudex, quia pro se prohibentur postulare, advocatum datum cum salario clientuli, & datus cogitur patrocinium suscipere, nisi iustam excusationem habeat, d. l. 1. §. ait prætor. & ibi glos. in verbo non habebunt & DD. l. providendum C. hoc tit. In secundo ordine ponuntur ii, qui pro aliis ne postulent, prohibentur vt mulieres, ne contra pudicitiam sexui congruentem virilibus officiis fungantur: d. l. 1. §. secundo loco l. alienum C. de procurat. cæcus utriusque luminibus orbatus, quia insignia magistratus videre & reuereri non potest, d. l. 1. §. casum; & personæ turpitudine notabiles, vt muliebria passus, de capitali crimine damnatus, calumniæ causæ iudicio publico damnatus, qui operas suas, vt cum bestiis pugnaret, locavit, siue depugnauit, siue non: sed est æquissimum si tutelam vel curam huiusmodi personæ administrent, postulare eis pro his, quorum curam gerunt concedi, d. l. 1. §. remouet autem & §. seqq. d. cap. infames §. alii prohibentur l. feminis ff. de procurat. Tertius ordo est eorum, quibus non in totum denegatur postulandi facultas, sed ne pro omnibus postulent, quasi minus deliquerint, quam hi, qui superioribus capitibus notantur; vt qui lege, l. improbum, C. de his qui not. infam. l. eadem §. 1. ad leg. tul. reper. plebiscito, l. plebiscito ff. de offic. præf. l. solet in fin. ff. de off. procons. & leg.

leg. senatusconsulto, l. 1. ff. ad l. lul. de vi priuat. l. 1. §. 1. A. ad Leg. lul. de ambitu, ac etiam principum placito, l. fin. C. hoc tit. l. iubemus §. petitiones C. de aduoc. diuers. iud. l. si quis maior C. de transact. postulare prohibentur, editione prætoris, l. pen. l. quos prohibes & ibi gloss. 1. 2. ff. hoc tit. aut iudicis decreto, l. 1. §. prouidendum C. hoc tit. l. puto §. 1. l. ex ea ff. eod. cum distinctione, quod si afficiat personam, porrigit effectum suum vbiunque locorum, si non afficiat, quia fertur ex causa, quæ non irrogat infamiam, porrigit effectum ad villas, & castra, territorii illius, sed non extra territorium iudicis, d. l. ex ea & ibi Bald. numer. 1. & 2. & DD. communiter, etiam si lex, aliaue constitutio generaliter & indefinite loquantur, & in illis non inueniantur aliqua personæ exceptæ, l. 1. §. ait prætor. qui lege & ibi gloss. in verb. ait prætor. vers. sed quomodo ff. hoc tit. & omnes qui edicto prætoris vt infames notantur, non tamen summa infamia, l. 2. §. ignominia vers. ait prætor. cum leg. seq. l. furti §. fin. cum l. seq. ff. de his qui not. infam. Qui omnes pro se, & certis personis postulant, videlicet pro parente, patrono, patronæque, liberis suis, fratre, sorore, vxore, certis personis affinitate præfenti, non quæ quondam fuit coniunctis: ac iis quorum tutelam & curam gerunt; & generaliter quando non sponte, sed necessario officio funguntur: pro aliis autem non postulant: qui aduersus ea fecisse monstreretur, pro aliis interdicta postulatione repellitur, & pro æstimatione iudicis extra ordinem pœna pecuniaria mulctatur, l. 1. §. qui aduersus & §. vt initio, & §. ait prætor. & ibi gloss. in verbo lege & §. seq. & l. cui eorum cum l. seq. ff. hoc tit. & ibi gloss. & DD. d. c. infames §. alii enim omnes & §. seq. Sacerdotibus indifferenter ꝑ prohibetur postulatio, præterquam in quatuor casibus: c. cum sacer-

dotis & ibi Pan. post Ioan. And. & alios hoc tit. contra Hostien. clerici in subdiaconatu & diaconatu, etiam si sint sine titulo promoti; in minoribus quoque ordinibus constituti si stipendiis ecclesiasticis sustentantur, coram sæculari iudice aduocati in sæcularibus negotiis fieri prohibentur; nisi propriam causam, aut ecclesiæ fuerint profecuti, vel si necessitas imminet pro personis coniunctis, aut miserabilibus, quæ proprias causas administrare non possunt, c. 1. c. fin. hoc tit. & vtrouique gloss. & DD. in causis ecclesiasticis ꝑ coram iudice sæculari aduocati officio ꝑ fungi possunt. Pan. in c. 1. num. 3. & 4. hoc tit. per text. d. cap. 1. sumpto argumento à contrario sensu. Dicitur negotium ecclesiasticum, aut ratione personæ, vt quia persona ecclesiastica, sequendo forum rei, litigat coram sæculari; c. experientia cum cc. seqq. 11. quasi. 1. vel ratione delicti, vt quia pro sacrilegio, ecclesia vult conuenire laicum, coram iudice sæculari, c. cum sit generale de foro compet. vel ratione rei de qua agitur, vt quia res est ecclesiæ, c. si clericus de foro compet. Pan. in d. c. a. numer. 3. hoc tit. alias quod si constituti in minoribus ordinibus, non habent huiusmodi stipendia, coram sæculari iudice postulare possunt in causa ciuili, gloss. in summa c. vnico 15. quasi. 2. in fine. & licite exigunt salarium, cap. non sane 14. qu. 5. l. 1. ff. de var. & extra ord. cognit. lite seu causa finita, l. Archiatri C. de prof. & med. lib. 10. late Sal. in l. 1. num. 7. C. de suffrag. Myns. obs. 7. & 8. cent. 3. sed non in criminali vbi de sanguinis pœna agitur, c. sententiam ne clericus vel monachus cap. his à quibus 13. quasi fin. licet quidam contendant, eos pro accusato posse postulare sed non pro accusatore, sed tutius est abstinere, cap. aliquanto & ibi gloss. in verbo ad sacerdotium §. 1. dist. Ioan. And. num. xj. Pan. num. 5. Anchar. in cap. 1. num. 7. hoc tit. Clericus ꝑ qui contra ecclesiam à qua beneficium obtinet,

net, pro extraneis aduocatus, aut procurator esse præsumit, tanquam ingratus potest huiusmodi beneficio spoliari, c. fin. § fin. & ibi gloss. fin. hoc tit. & Can. si Imperator & ibi gloss. in verbo beneficia & Archid. sub n. 2. & 3. & 10 Can. 96. dist. In foro ꝑ ecclesiastico omnes clerici indistincte possunt postulare, Pan. in c. 1 n. 3 hoc tit. per illum textum c. denique 14. quest. 5. & ibi gloss. fin. gloss. in sum. 15. quest. 2. 11 Monachi ꝑ & canonici regulares non possunt postulare, nisi cum utilitas monasterij exposcit, & de mandato superioris, d. cap. ex parte hoc tit. & ibi gloss. in verbo imperante, tam in foro ecclesiastico quam sæculari. Pan. in d. c. ex parte n. 2.

De Procuratoribus.

Titulus XXXVIII.

S Y M M A R I A.

- 1 Procurator est qui aliena negocia mandato Domini gratuito administrat.
- 2 Procuratorem quilibet constituit.
- 3 Prælati.
- 4 Clerici sæculares ratione sua præbenda.
- 5 Sacerdos cui ecclesia est collata, commissarius, commendata.
- 6 Monachus cui commissæ est administratio obedientie.
- 7 Monachus in omnibus casibus in quibus per se potest esse in iudicio.
- 8 Procurator quilibet potest constitui.
- 9 Religiosus prohibetur esse procurator.
- 10 Fæmina.
- 11 Coniuncta persona in causa profana admittitur sed non in causa beneficiæ.
- 12 Minor viginti quinque annis in iudicialibus.
- 13 Procurator interuenire potest in causis pecuniarijs.
- 14 In causa criminali est distinguendum.

Summa in Decretales.

- 15 Mandatum procuratoris quomodo probetur.
- 16 Mandatum quando præsumatur.
- 17 Procurator recipit potestatem seu exercitium tempore presentationis & receptionis mandati.
- 18 Consortes pro consorte admittitur in causis profanis & beneficiælibus.
- 19 Procurator & vnicus quomodo differant.
- 20 Procuratores plures simul & simpliciter deputati ad idem, complexiue dati intelliguntur, & vnus sine altero non debet admitti, siue sint constituti ad negocia, siue ab actore ad iudicia.
- 21 Fallit dicta regula tribus modis.
- 22 Procuratoribus pluribus datis in solidum, melior est conditio illius, qui per litem contestationem primitus negocium occupauit.
- 23 Reus non potest constituere plures procuratores simpliciter, aut in solidum, ita quod non sit melior conditio occupantis.
- 24 Procurator ad futuras controuersias potest constitui, simpliciter datus non videtur datus ad futuras lites.
- 25 Gestorum à procuratore præsumitur ignorantia.
- 26 Aduocatus vel procurator patrocinando actori super re, in qua ius habet, an illud perdat.
- 27 Procurator ad negocia re integra à Domino potest reuocari.
- 28 Procurator ad iudicia potest per Dominum libere reuocari ante litem contestatam.
- 29 Procurator ad iudicia post litem contestatam inuitus non potest reuocari.
- 30 Procurator, postquam semel acceptauit mandatum, non potest penitere.
- 31 Procurator ad iudicia non potest substituere nisi post litem contestatam.
- 32 Procurator ad negocia datus potest libere quando cunque alium substituere.
- 33 Procurator datus ab homine cum potestate substituendi, non potest reuocare à se

Z

substi-